

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/193/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323203917
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323203917.4

Rozhodnutie

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, dieťa rodičov: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C., otec neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Levice, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Levice, 29. augusta č. 76/60, 934 01 Levice.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. A. sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Levice, 29. augusta č. 76/60, 934 01 Levice.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. A. na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 15.11.2023, v ktorom súčasne žiadal naradiť neodkladného opatrenia o dočasnom zverení maloletej do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice. Ako uviedol, mal. A. pochádza z príbuzenského pomeru matky A. B. a jej brata D. E., nar. XX.XX.XXXX. Otcovstvo nie je uznané. Matka má ešte štyri mal. deti, ktoré sú rozsudkom OS Levice sp. zn. 6P/78/2022 o nariadení ústavnej starostlivosti umiestnené v CDR Žitavce. Matka o deti neprejavuje záujem. Uznesením OS Levice č.k. 6P/76/2023-14 zo dňa 22.05.2023 bola mal. Veronika neodkladným opatrením odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Maloletá bola umiestnená z dôvodu, že matka nemala vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o mal. dieťa, ktoré bolo taktiež ohrozené na živote a zdraví. Počas uvedeného obdobia bola zvolaná prípadová konferencia, na ktorej sa matke stanovili úlohy, ktoré mali prispieť k tomu, aby si matka aspoň čiastočne upravila pomery. Do dnešného dňa sa tak nestalo. Mal. A. je od začiatku umiestnená v profesionálnej rodine. Aj napriek jej zdravotným problémom prospieva. Má ešte problémy s pľúcami a srdcom. Je pravidelne sledovaná alergológom a imunológom. Naďalej je u nej potrebné užívať lieky inhalačnou formou. Vyžaduje si zvýšenú starostlivosť, nakoľko pri silnejšom plači prestane dýchať. CDR Levice uviedlo, že počas celého obdobia od umiestnenia, matka prejavovala záujem len sporadicky. Telefonicky sa informovala asi 3 x, a to dňa 25.08.2023, 02.09.2023 a 11.10.2023. Osobná návšteva matky sa realizovala v dňoch 13.06.2023 a 06.09.2023. Pri poslednej návšteve maloletá na rukách matky veľmi plakala. Maloletá nemá k matke vytvorený žiaden citový vzťah. Matka prišla v sprievode svojho brata a zároveň aj biologického otca mal. detí. Posledná návšteva maloletej bola naplánovaná dňa 10.11.2023. Matka mala vedomosť o termíne už asi mesiac. Dňa 08.11.2023 CDR Levice telefonicky kontaktoval biologický otec, ktorý si overoval termín návštevy. Na dohodnutý termín sa nakoniec matka nedostavila. Až v ten deň, v poobedňajších hodinách telefonoval biologický otec, ktorý sa ospravedlnil, že pre údajnú chorobu sa dostaviť nemohli. CDR Levice uviedlo, že spolupráca s matkou je náročná. V

poslednom období za ňu telefonuje biologický otec dieťaťa. Otcovstvo nemá uznané a CDR Levice nie je ani oprávnené ho informovať o dieťati. U matky sa prejavili výrazné rodičovské a sociálne nedostatky. Je mentálne zaostalá, nesamostatná, finančne úplne negramotná. Problémy jej robia aj základné úkony pri zabezpečovaní starostlivosti o mal. dieťa, nedokáže napr. pripraviť dieťaťu umelé mlieko, obsluhovať elektrické zariadenia, a pod.. Matka bola k nácvikom týchto zručností už aj v minulosti vedená. ÚPSVaR Levice podalo dňa 05.09.2023 podnet na prokuratúru vo veci podozrenia zo spáchania prečinu súlože medzi príbuznými. Prípacom sa zaoberá Obvodné oddelenie PZ Želiezovce. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a nakoľko nie je predpoklad, že by bola matka schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa, ÚPSVaR Levice navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť. Na základe zistených skutočností matka nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa a v súčasnosti neevidujú inú osobu vhodnú a schopnú zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. dieťa.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/76/2023-14 zo dňa 22.05.2023, právoplatného dňa 02.08.2023 a vykonateľného dňa 22.05.2023, bola prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia mal. Veronika odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov.

3. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/193/2023-11 zo dňa 22.11.2023, vykonateľným dňa 22.11.2023 a právoplatným dňa 19.2.2024 súd nariadil neodkladné opatrenie o zotrvaní mal. Veroniky v starostlivosti CDR Levice až do právoplatného skončenia konania o nariadenie ústavnej starostlivosti.

4. Zo správy Obce Šalov zo dňa 1.3.2024 vyplýva, že matka maloletej sa v obci nezdržiava a jej aktuálny pobyt ani iné informácie nie sú obci známe.

5. Z komplexnej správy Centra pre deti a rodiny Levice o mal. Veronike zo dňa 1.3.2024 je preukázané, že maloletá bola prijatá do Centra pre deti a rodiny Levice dňa 23.5.2023 a hneď po príchode bola umiestnená do profesionálnej náhradnej rodiny. Mal. A. D. dieťa dojčenského veku, vo februári 2024 dovŕšila 10 mesiacov. V oblasti hrubej motoriky, jemnej motoriky, reči, poznávania a sociálneho správania je v pásme normy. Profesionálna náhradná rodina sa snaží o vytvorenie pravidelného striedania spánku a bdenia, biorytmus je skôr pravidelný. Medzi zlozvyky patrí, že nechce ísť spať aj napriek tomu, že je unavená. Nálada je poväčšine charakterizovaná ako spokojná s výkyvmi, adaptácia na nové podnety ako skôr ťažšia a intenzita reakcií ako skôr intenzívna (Správa zo psychologickéj diagnostiky, Mgr. Zuzana Kubalová, 13.12.2023). Mal. A. bola umiestnená do CDR na základe nariadenia neodkladného opatrenia z nemocnice v Leviciach z dôvodu, že matka nedokáže zabezpečiť dieťaťu adekvátnu starostlivosť, matka potrebuje neustály dohľad a usmernenie, nemá vytvorené vhodné a bezpečné prostredie pre dieťa. Mal. A. bola v kritickom stave prijatá na dojčenské oddelenie pre vírusové ochorenie a následne bola prevezená do NÚDCH v Bratislave na intenzívne oddelenie detskej kliniky. Následne bola prevezená späť do nemocnice v Leviciach na doliečenie. Odvtedy A. pravidelne navštevuje kardiologickú ambulanciu. Na ostatnom kontrolnom vyšetrení bola dňa 4.12.2023, kde zistili pretrvávajúci tlak na srdiečku, ktorý trvá ešte od ochorenia, kvôli ktorému bola hospitalizovaná v NÚDCH v Bratislave. Kontrola o pol roka 6/2024. Dňa 23.11.2023 absolvovala kontrolné vyšetrenie v imunoalergologickej ambulancii F. G. a ďalšia kontrola o pol roka 5/2024. Dieťaťu ďalej pokračuje liečba, mal. Veronika denne užíva 2 x 1 vstreky Flixotide, v prípade zhoršenia stavu 2 vstreky a ventolin v prípade, ak by bol záchvat kašľa, dusivý kašeľ. V detskej poradni bola 16.1.2024, všetko bolo v poriadku. Pekne prospieva. Váha bola 7750 g a výška 67 cm. Aktuálne pije mlieko Beba AR a tiež príkrmy, ktoré konzumuje bez problémov. Zachutí jej mrkvové chrumky. K príkrmom pije aj vodu. Vo vývine napreduje, dáva sa na štyri a pohubuje sa na mieste, už sa jej podarí takouto formou prejsť istú vzdialenosť po izbe. Už sa sama posadí a dáva sa do kľaku a keď sa má čoho chytiť, pokúša sa postaviť. Z nových hračiek sa vie veľmi tešiť a pekne sa vie sama zahrať. Na cudzích ľuďoch už reaguje lepšie, bez plaču. Reaguje na svoje meno, rozoznáva ľudí. Už vie, kedy sa ide kúpať, kedy dostane mlieko a kedy ide jesť príkrm. Teší sa, keď má jedálenskú stoličku prisunutú k hlavnému stolu a je spolu s ostatnými. Viac a hlasnejšie džavoce svojou rečou. Skúma všetko, čo jej príde pod ruku. Spánok má 2 x za deň, v noci sa budí na mlieko 1 x. Ostatná návšteva biologickej rodiny v CDR bola dňa 6.9.2023, kedy navštívili mal. A. B. jej rodičia (matka a údajný otec – matkin brat p. D. E.). Ďalšia návšteva bola dohodnutá na 10.11.2023, no na stretnutie v CDR sa nedostavili a nedalo sa matku, ani jej brata telefonicky kontaktovať. Následne nás p. E. telefonicky kontaktoval v poobedných hodinách, údajne kvôli chorobe nevedeli prísť do CDR.

Odvtedy CDR nekontaktoval nikto z biologickej rodiny. Na prípadovú konferenciu dňa 4.12.2024 sa matka nedostavila.

6. Matka sa na nariadené pojednávanie nedostavila, doručenie mala vykázané fikciou pre jej neznámy pobyt.

7. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní zotrvala na potrebe nariadenia ústavnej starostlivosti u maloletej. Doplnila, že matka nemala dostatočné podmienky pre starostlivosť o maloletú a dieťa bolo ohrozené na zdraví. Matka naďalej nemá vhodné rodičovské zručnosti, nie je schopná postarať sa o dieťa. V CDR má ďalšie deti, o ktoré rovnako neprejavuje záujem a v súčasnosti nemajú informácie, kde sa matka zdržiava. Spočiatku o mal. A. prejavovala záujem asi, 3-4 krát kontaktovala zariadenie, absolvovala dve návštevy, keď však mala dieťa v náručí, plakalo, nevedela ho utíšiť. Matka je tiež mentálne zaostalá. S dieťaťom nemá vytvorený žiadny vzťah a od septembra nemá s mal. dieťaťom žiadny kontakt. Preto CDR zaslalo úradu oznámenie, že sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti a úrad podal aj návrh na vyslovenie osvojiteľnosti. Matka s úradom vôbec nespolupracuje, nezúčastňovala sa ani prípadových konferencií. Na matku úrad podal aj trestné oznámenie pre prečin súložie medzi príbuznými. Trestné stíhanie však bolo zastavené, pretože skutok nie je trestný čin. Napriek tomu sú názoru, že matka s dotýčným vedeli, že sú súrodenci.

8. Z oznámení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a Sociálnej poisťovne vyplýva, že matka nie je zamestnaná, nie je poberateľkou dávok dôchodkového poistenia, ani dávok v hmotnej núdzi či iných štátnych sociálnych dávok. Nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie ani sa nezúčastňuje aktívnych prác pre obec.

9. Prokurátorka v zhode s kolíznou opatrovníčkou navrhla nariadiť ústavnú starostlivosť a matke určiť vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu.

10. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

11. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo § podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

12. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že matka mal. A. naďalej nevie prevziať a zabezpečiť osobnú starostlivosť o svoju dcéru, nakoľko jednak obmedzila kontakt aj s ostatnými svojimi deťmi a o A. neprejavuje skutočný záujem, taktiež nemá vytvorené žiadne bytové a sociálne podmienky, kde by starostlivosť o maloletú mohla zabezpečiť a v neposlednom rade nemá vytvorené ani základné rodičovské zručnosti. Zároveň tohto času niet osoby vhodnej, ochotnej a schopnej prevziať starostlivosť o mal. A., je preto nevyhnutné, aby bola u maloletej nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v centre, kde je umiestnená už neodkladným opatrením.

21. Výživné súd matke určil v najnižšej zákonom stanovenej miere s prihliadnutím na ďalšie vyživovacie povinnosti a jej majetkové a príjmové pomery.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.
Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie o výživnom je vykonateľné doručením.